

Šta jeste, a šta nije onlajn nastava?

Promena paradigme obrazovanja je počela. Možda nam se ne sviđa, možda nekome ne odgovara ili ju je neko jedva čekao, ali ona se dešava. Sada je šansa da promenimo sve ono za šta smo smatrali da nije dobro u obrazovnom procesu. Imamo šansu, a da li ćemo uspeti ... opet zavisi samo od nas i ni od koga drugog.

U teoriji didaktike do sada smo imali nekoliko oblika nastave: **frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad** (sa određenim varijacijama). Sada, promenom paradigme, uvodi se novi oblik rada, a to je **onlajn nastava**. Kvalitet ovog oblika nastave ne zavisi od karakteristika oblika, već od sposobnosti nastavnika i učenika da je primenjuju. Kao što frontalni oblik rada može da bude dobar način rada i veoma kvalitetan, tako može i da bude katastrofalan, a to **uglavnom zavisi od načina na koji ga nastavnik realizuje**.

Internet, kao prostor na kome se realizuje onlajn nastava, nam nudi mogućnost da realizujemo sve ove oblike rada, a na nama je da biramo šta želimo. Ali, da bismo odabrali da realizujemo neki oblik ili metodu, moramo da znamo određene veb-alate i softvere za rad u ovom prostoru. Kao što smo u učionici učili da organizujemo neku nastavnu metodu, tako je i ovde potrebno da organizujemo metode u onlajn prostoru.

Šta nije onlajn nastava?

Onlajn nastava nisu TV časovi

Ovo je zanimljiv i koristan resurs, ali nikako ne smemo da ga podvedemo pod onlajn nastavom. Od svih načina rada ovde učenici ulažu najmanje energije, pa samim tim toliko i dobiju. Ovo su informativne emisije na određenu temu. Informacije koje predavači na TV-u daju publici su korisne, ali pitanje je koliko su zanimljive i motivacione za dalji rad. Danas na TV kanalima kao što su Diskaveri, Nacionalna geografija, Histori, Eksplorer ... ima sličnih sadržaja sa mnogo kvalitetnijom produkcijom. Ovo nije onlajn nastava.

Onlajn nastava nije predavanje preko ZOOM-a ili G-Meet-a

Ako isključivo radimo na ovaj način, nismo ništa promenili u odnosu na klasično predavanje u učionici. Samo prostor, odnosno nismo više u fizičkoj učionici, sada smo na internetu. Ako je učenicima bilo teško da nas slušaju u učionici kako pričamo 45 minuta, zašto mislite da će im ovde biti interesantno? **Sada će im biti još teže**, jer nisu u školskom prostoru koji je kreiran za učenje, nego su u svojim domovima, gde imaju puno ometača, i u prostoru koji je za spavanje, igranje, zabavu. Biće još gore nego u učionici. Ako po piramidi učenja učenicima ostaje samo 5% onog što slušaju, ovde će im ostati još manje. Ovo nije onlajn nastava.

Onlajn nastava nije postavljanje vordovih i pdf dokumenata, niti skeniranih slika

Ako učenicima na Gugl učionici postavljate samo dokumente, čak i kombinaciju teksta i slika, to je isto kao da ste im u učionici u školi dali da čitaju knjigu. Znae one nastavnike koji kada uđu kažu: „*Otvorite tu i tu stranu u knjizi i pročitajte lekciju*“. Ovo je isto. Prema piramidi učenja, ovde im ostane upamćeno oko 10%. To nije onlajn nastava.

Onlajn nastava nije postavljanje JuTjub snimaka ili linkova do sajtova

Ovo je takođe jednosmeran način rada koji, za razliku od tekstuačnih ili PDF dokumenata, nudi multimedijalni sadržaj. Sa ovim multimedijalnim sadržajem učencima ostane zapamćeno 30-40% onog što je u sadržaju. Zanimljivo je, prekično, ali ovo nije onlajn nastava.

Šta jeste onlajn nastava?

Onlajn nastava je kombinacija svega gore navedenog, plus mnogo dodatnih onlajn resursa koje sada mnogo lakše možemo iskoristiti nego u učionici. Prednost interneta 2.0 je velika interaktivnost i nju treba iskoristiti. Interaktivne slike, interaktivne prezentacije, kvizovi, edukativne igrice, ... su samo neki od dodatnih resursa koje moramo da koristimo u onlajn nastavi.

Onlajn nastava se ne može zamisliti kao kopija ili klon nastave u učionici. Nije izvodljivo. Možete pokušati, ali ono što ćete dobiti nije kvalitetna nastava. Ako sada imamo šansu da uposlamo učenike, ako smo sada u njihovom okruženju (internet prostor), sada to treba iskoristiti. Onlajn nastavu ne smemo da zamislimo kao nastavu sa strukturom časova od 30 ili 45 minuta. **Onlajn nastava mora biti koncipirana kao projektna nastava, a idealno bi bilo kao multidisciplinarna projektna nastava.**

Šta nam ova promena paradigme donosi?

Ova promena treba da nam donese promenu u glavama učenika i roditelja više nego nastavnika. Nastavnici će se prilagoditi (bar oni svesni), ali treba učenike da izvučemo iz stanja učmalosti, pasivnosti, čekanja na nastavnika i njegova pojašnjenja, čekanje na ocenu, čekanje raspusta.

Sada je šansa da učenike aktiviramo. Da im kažemo da moraju da iskoriste najmanje tri izvora iz kojih će da usvajaju sadržaje. Da im ponudimo:

1. TV nastavu,
2. Gugl učionicu,
3. Udžbenik i
4. Internet pretraživanje

I da od njih zahtevamo da ih koriste. Da se ne oslone samo na jedan izvor kao što je to do sada bio slučaj. **Da kod njih razvijemo istraživački duh i samostalnost i odgovornost.**

Ako to uspemo ... to će biti ta promena paradigme. **To je onlajn nastava.**